

700 ere anbragte paa Anstalter, vil det gaa over de rimelige Krav, der kunne stilles til Statskassen, om den skulde sørge for alle disse Børns Anbringelse. Men det forekommer mig dog, at ogsaa de Forslag, som stilles i Udfigt af Kommissionen, have nogen Betænktheds. Der kræves nu til et nyt Plejehjem for omtrent 600 aandsvage Børn en ny Anstalt, hvortil der her er begæret en foreløbig Bevilling paa 50,000 Kr., en Anstalt, der er beregnet til over $\frac{2}{3}$ Million. Den højtærede Minister mener ganske vist, at Beløbet kunde nedbringes en Del; men jeg har nogen Tvivl, om det kan bringes væsentlig ned under, hvad det er ansat til paa Overslaget, om man ikke, naar det kommer til den fulde Gennemførelse, vil komme til det af Kommissionen nævnte Beløb. Samtidig skulde der bevilges $\frac{1}{4}$ Million, mener Kommissionen, til et Laan paa 2den Prioritet i de Kællerste Anstalter. Det maa i denne Forbindelse erindres, at vi her staa over for en Sag, der ligesom flere andre i de sidste 15 Aar er kommen op paa Statens Budget. Man har paa forskellige Punkter saaledes efterhaanden bragt Anliggender, som tidligere vare henviste dels til udelukkende privat Forsorg, dels til kommunal Forsorg, op til at være Statsager. Det er omtrent 15 Aar siden, at man for første Gang opførte denne Konto paa Finansloven og da med det bestedne Beløb af 10,000 Kr. 12 Aar senere var den vokset op til omtrent 125,000 Kr. — bortset fra de specielle Bevillinger til vansøre — og nu er der paa det ved 2den Behandling vedtagne Forslag opført 155,000 Kr., hvortil nu yderligere kommer de her foreslaaede 40,000 Kr. Vi ere altsaa komne nær op ved de 200,000 Kr., og skal der fortsættes ad denne Vej, ville vi jo temmelig hurtigt komme op til meget betydelige Beløb. Dette er som sagt ikke den eneste humane Foranstaltning, man saaledes i de senere Aar har ført over paa Statskassen, særlig fra Kommunerne. I 1884 overførte man Sindsfygeanstalterne, og lettede derved Kommunerne for en Byrde, som nu viser sig at være mellem 6—700,000 Kr. om Aaret, bortset fra, hvad de ny Bygninger koste; i forrige Rigsdagsamling ere vi komne til den store Statsbevilling til Alderdomsforsørgelse, og i denne Samling ville vi forhaabentlig saa gennemført Loven om Sygekasser, som efter Mindretallets Mening vil medføre en Statsudgift af omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og disse Udgifter er der Udfigt til ville være stigende. Nu kommer dertil — og det er for mig en væsentlig Side ved den foreliggende Sag — at det forekommer

mig, at der her i langt ringere Grad end ved Sindsfygeanstalterne er Grund til at lægge den paagældende Forsorg over paa Staten. De ulykkelige Børn, som der her er Tale om, staa jo for en stor Del paa et jaadant Trin, at det dog kun bliver en forholdsvis lidet vidtgaaende Udvikling og Opdragelse, de kunne blive Genstand for, og det forekommer mig derfor meget tvivlsomt, om det er rigtigt at samle dem i store og kostbare Statsanstalter, hvorved de tillige føres ganske bort fra Hjemmene, idet disse Anstalter altid maa ligge saa fjernt fra de fleste af Hjemmene, at de fattige Forældre ikke kunne staa i Forbindelse med dem, og at hele Forbindelsen med Familien og Hjemmet derved afstæres. Det forekommer mig, at det vilde være naturligare at holde denne Sag paa de kommunale Hænder, at have et større Antal af smaa Anstalter spredte rundt omkring, tarveligt og billigt indrettede og stiftede til at optage Omegnens aandsvage Børn. Jeg tillader mig at opfordre den høje Minister til lidt nærmere at overveje dette, inden man til næste Aar atter kommer til at staa over for denne Bevilling, som jo Udvalget ikke i Aar har ment at kunne tiltræde, fordi den er fremkommen saa sent, at den slet ikke har kunnet været Genstand for Overvejelse i Finansudvalget, og med Hensyn til hvilken de enkelte Medlemmer maa forbeholde sig fuld Frihed, naar den atter kommer til at foreligge.

Hvad angaar de Bevillinger til ny Kirker, som ligge for, kan jeg ogsaa i adskilligt slutte mig til den sidste ærede Taler, og navnlig maa jeg ganske bestemt være af en anden Mening end det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valatres (Tauber), som talte i Formiddags. Jeg kan overhovedet, jeg tilstaar det, knap tilbageholde et Smil, naar jeg hører disse Deklamationer om store, monumentale Kirkebygninger til 18,000 Kr. Det er jo omtrent, hvad en lille besteden Villa ved København plejer at koste, og jeg tror ikke, at man godt kan komme længere ned, dersom man overhovedet skal komme til noget, der fortjener Navn af en Kirke. Det forekommer mig ogsaa, at det er et fuldt berettiget Krav, som paa ingen Maade fortjener at stemples som en Forsængelighedsflag, naar den paagældende Egnns Beboere ønske, at deres Kirke faar det samme eller dog et nogenlunde lignende Udseende som Landets øvrige Kirker. Der er saa meget mere Grund hertil, som jo disse flade Hedeegne netop i høj Grad kunne trænge til noget, der op hæver sig lidt over de dagligdags Bygninger og allerede paa Afstand viser, at her er der